

SPRAWOZDANIE
PRZEWODNICZĄCEGO GMINNEGO ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO
ds. PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
Z REALIZACJI W 2022 ROKU
GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ
OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA 2017-2022 W MIEŚCIE I
GMINIE KOLBUSZOWA

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Kolbuszowa w składzie:

1. Małgorzata Hariasz – przedstawiciel Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kolbuszowej
2. Maria Kukuła, Ewa Sęczkowska – przedstawiciele Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kolbuszowej
3. Beata Chmielowiec – Przedstawiciel Komendy Powiatowej Policji w Kolbuszowej
4. Magdalena Tomaszewska – przedstawiciel Zespołu Oświatowego w Kolbuszowej
5. Halina Kiwak – przedstawiciel Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Kolbuszowej
6. Katarzyna Chudzik – przedstawiciel Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kolbuszowej
7. Anna Stącel – przedstawiciel Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Kolbuszowej
8. Renata Bomba – przedstawiciel Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Kolbuszowej do 31.03.2022 r., jako przedstawiciel Parafialnego Zespołu Caritas w Kolbuszowej od 01.04.2022 r.
9. Ewa Wójcicka – do 31.03.2022 r. przedstawiciel Parafialnego Zespołu Caritas w Kolbuszowej

W 2022 r. poszerzono skład Zespołu Interdyscyplinarnego o drugiego przedstawiciela Gminnej Komisji Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kolbuszowej. Z członkostwa w Zespole Interdyscyplinarnym zrezygnowała pani Ewa Wójcicka, reprezentująca Parafialny Zespół Caritas w Kolbuszowej. Od marca 2022 r. jako

przedstawiciel Parafialnego Zespół Caritas w Kolbuszowej w Zespole Interdyscyplinarnym została powołana Renata Bomba.

Zespół Interdyscyplinarny realizuje działania określone ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Miasta i Gminy Kolbuszowa na lata 2017 – 2022.

Działania Zespołu Interdyscyplinarnego podejmowane w 2022 r. to:

- diagnoza problemów przemocy w rodzinie,
- integrowanie i koordynowanie działań jednostek wchodzących w skład Zespołu oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

W celu rozwiązywania problemów przemocy w rodzinie w 2022 r. Zespół Interdyscyplinarny powoływał Grupy Robocze do pracy w indywidualnych przypadkach. Skład Grupy Roboczej ustalany był przez Przewodniczącego Zespołu po przeanalizowaniu informacji zawartych w formularzu Niebieska Karta A dotyczącego danej rodziny.

W skład Grup Roboczych wchodził przedstawiciele: Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kolbuszowej (w tym asystenci rodzin), Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kolbuszowej, Komendy Powiatowej Policji w Kolbuszowej, Zespołu Oświatowego w Kolbuszowej, Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Kolbuszowej, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kolbuszowej, Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Kolbuszowej.

Skład Grup Roboczych ustalany był w zależności od potrzeb wynikających z problemów występujących w indywidualnych przypadkach. W tym celu Zespół Interdyscyplinarny analizował dane zawarte w formularzy „Niebieska Karta – A” i w porozumieniu z koordynatorem grup roboczych ustalał skład grupy wskazując instytucje, których przedstawiciele będą bezpośrednio zaangażowani w rozwiązanie problemu rodziny w ramach Grupy Roboczej. W 2022 roku odbyło się 10 osobistych posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 2 posiedzenia zdalne.

W 2022 r. formularze NK były jak dotychczas przesyłane na bieżąco mailowo do członków Zespołu Interdyscyplinarnego (ZI). Członkowie ZI byli zobowiązani do systematycznego zapoznawania się z przesyłanymi informacjami i podejmowania działań w poszczególnych sprawach, zgodnych z zakresem odpowiedzialności i własnymi kompetencjami. W ramach posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego Przewodnicząca ZI wraz z koordynatorem Grup Roboczych raz w miesiącu analizowała karty, które wpłynęły do Zespołu. Na podstawie tej analizy oraz po zapoznaniu się z notatkami pracowników socjalnych, w ramach posiedzeń zdalnych przedstawiana była mailowo propozycja powołania lub nie powoływania grup roboczych dotyczących poszczególnych rodzin a także propozycja zamknięcia grup już działających. Notatki dotyczące powyższych spraw były przesłane mailowo do członków Zespołu Interdyscyplinarnego. Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego prosił członków Zespołu Interdyscyplinarnego o zapoznanie się z informacjami zawartymi w notatce i odniesienie się do propozycji w terminie do 3 dni. Po skonsultowaniu spraw Zespół Interdyscyplinarny ostatecznie podejmował decyzję o powoływaniu lub nie powoływaniu grup w poszczególnych sprawach. Skład grup ustalał Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego po konsultacji z członkami Zespołu i pracownikiem socjalnym. W ramach posiedzeń stacjonarnych Niebieskie Karty A, notatki pracowników socjalnych i policjantów dzielnicowych były analizowane na posiedzeniach. Po analizie ww. oraz informacji od członków ZI podejmowana była decyzja o powołaniu Grup Roboczych lub zamknięciu procedury. Podczas posiedzeń rozpatrywane były także wnioski Grup Roboczych w sprawie zakończenia prowadzonych procedur.

W 2022 r. w Gminie Kolbuszowa sporządzono 85 „Niebieskich Kart A”. Spośród wypełnionych formularzy 56 wszczyła procedurę „Niebieska Karta – A” a 29 było kolejnymi kartami w procedurach już się toczących (ponowna „Niebieska Karta – A”). W 2022 r. Zespół Interdyscyplinarny wszczyła procedury po wpłynięciu wypełnionego formularza „Niebieska Karta – A” od: przedstawicieli Policji (47 zgłoszeń), jednostek organizacyjnych pomocy społecznej (9 zgłoszeń). Podczas posiedzeń grup roboczych sporządzono 45 „Niebieskich Kart C” i 27 „Niebieskie Karty D”.

Zgodnie z danymi, pochodzącymi z wpływających do Zespołu Interdyscyplinarnego Niebieskich Kart – A, zjawisko przemocy w rodzinie w Gminie Kolbuszowa wystąpiło w 88 rodzinach. W 64 rodzinach przemoc zarejestrowano raz w roku, w 23 rodzinach zdarzenia takie wystąpiły od 2 do 5 razy a w 1 rodzinie 6 razy w roku lub

częściej. Najczęściej zgłaszane przez osoby pokrzywdzone formy przemocy to: przemoc psychiczna/emocjonalna, przemoc fizyczna, przemoc ekonomiczna i zaniedbywanie.

W 2022 roku w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego pracowało 90 grup roboczych, z których 47 grup utworzono w roku sprawozdawczym.

Zjawisko przemocy w rodzinie w Gminie Kolbuszowa w 2022 r. dotyczyło 88 rodzin, w tym 163 osoby. Osoby dotknięte przemocą to przede wszystkim kobiety – 90 osób (ok. 55% poszkodowanych w 2022) r. i dzieci – 58 osób (ok. 36 %) (w większości do 13 r. ż.). Na terenie gminy występuje także przemoc wobec mężczyzn. Są to jednak przypadki mniej liczne – ok. 9 % wszystkich poszkodowanych w 2022 r.

W ciągu ostatnich lat, kobiety stanowiły niewielki odsetek, jako sprawcy przemocy. Spośród 87 osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie zdecydowana większość to mężczyźni (82 osoby – ok. 94 %).

Zespół Interdyscyplinarny działając na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie dokonał 2 zgłoszeń o powzięciu podejrzenia o popełnieniu ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie. Zgłoszenia te przekazano do Prokuratury.

W 2022 r. Zespół Interdyscyplinarny na wniosek członków Grup Roboczych zakończył 48 spraw w ramach procedury „Niebieskie Karty”, w tym:

- 37 na podstawie § 18 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”

- 11 na podstawie § 18 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

DZIAŁANIA PROWADZONE PRZEZ POSZCZEGÓLNE INSTYTUCIE ZAANGARZOWANE W PRACĘ ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO I REALIZACJĘ W 2022 ROKU GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA 2017-2022 W MIEŚCIE I GMINIE KOLBUSZOWA

Według danych M-GOPS w Kolbuszowej, pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w 2022 r. prowadzili następujące działania pomocowe na rzecz osób uwikłanych w problem przemocy w rodzinie:

1. działania podjęte wobec osób doświadczających przemocy w rodzinie:

podjęte działania	liczba osób

monitoring, praca socjalna	163
udzielanie szeroko rozumianego poradnictwa; wskazanie możliwości uzyskania bezpłatnej specjalistycznej pomocy (terapeutycznej psychologicznej, poradnictwa zawodowego, medycznego, rodzinnego, socjalnego, wsparcia psychologa) wskazanie lokalnego systemu wsparcia , udzielenia poradnictwa w zakresie możliwości uzyskania rozwiązania trudnej sytuacji	
udzielenie wsparcia emocjonalnego	
warsztaty „szkoła dla rodziców”	
motywowanie do udziału w grupach wsparcia	
porady indywidualne/ konsultacje psychologa w ramach projektu socjalnego	
wskazanie możliwości skorzystania ze specjalistycznej pomocy dla osób współuzależnionych	
wskazanie możliwości skorzystania z lokalnego punktu pomocy pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem	
wsparcie OPS (świadczenia pieniężne, pomoc finansowa, rzeczowa).	

2. działania podejmowane wobec osób stosujących przemoc w rodzinie

podjęte działania	liczba osób
monitoring, praca socjalna	87
motywowanie do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie	
skierowanie sprawy do GKRPA	
motywowanie do podjęcia leczenia i/lub terapii odwykowej	
wsparcie OPS (świadczenia pieniężne, pomoc finansowa, rzeczowa)	
wystąpienie z wnioskiem o skierowanie na leczenie odwykowe	
zobowiązanie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy do zaprzestania zachowań agresywnych	
rozmowy motywujące do zmiany zachowań i powstrzymania się od nadużywania alkoholu	
zgłoszenie do Prokuratury Rejonowej w Kolbuszowej, Policji, informacji o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 207 kk	
wsparcie OPS (świadczenia pieniężne, pomoc finansowa, rzeczowa).	
rozmowy motywująco-wspierające na rzecz zmiany swojego zachowania, przedstawienie form pomocy	

3. działania podejmowane wobec świadków przemocy w rodzinie

podjęte działania	liczba osób
udzielanie szeroko rozumianego poradnictwa, wskazanie miejsc, w których można uzyskać specjalistyczną pomoc (prawną, terapeutyczną, medyczną, psychologiczną) w środowisku lokalnym, praca socjalna	11
motywowanie do działań na rzecz poprawy zachowania sprawcy, praca socjalna	

4. działania podejmowane wobec dzieci doświadczających przemocy w rodzinie

podjęte działania	liczba osób
Monitoring, praca socjalna, wsparcie pedagoga/psychologa szkolnego	58
pomoc w formie dożywiania dzieci	
wskazanie miejsc zajmujących się pomocą dzieciom i rodzinom, wskazanie możliwości skorzystania ze wsparcia poradni psychologiczno-pedagogicznej dla dzieci (motywowanie, kierowanie),	
pomoc dydaktyczna, konsultacje	
działania kompensacyjno-wyrównawcze	
wsparcie asystenta rodziny	
wniosek do Sadu Rodzinnego o rozpoznanie sytuacji małoletnich dzieci	

Ze danych policyjnych wynika, że na terenie Miasta i Gminy Kolbuszowa w 2022 r. po przeprowadzonych interwencjach domowych przedstawiciele Policji sporządzili W 2022 roku funkcjonariusze tut. jednostki na terenie ..Gminy Kolbuszowa sporządzili 68 formularzy „Niebieska Karta – A”, w tym:

- wszczynających procedurę: 43
- w sprawach/rodzinach, w których procedura była już prowadzona: 25

Przedstawiciele Policji brali udział w pracach każdej grup roboczych, powołanej przez Zespół Interdyscyplinarny.

W związku z przemocą w rodzinie w 2022 r.

- 17 mężczyzn było izolowanych do wytrzeźwienia w izbie wytrzeźwień,
- 11 sprawców zostało zatrzymanych
- wobec 6 sprawców został wydany nakaz natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego najbliższego otoczenia oraz zakaz zbliżania się do mieszkania i jego najbliższego otoczenia.

Przeprowadzono 1 spotkanie informacyjno – edukacyjne dotyczące problematyki przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Jak wynika z danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za 2022 w gminie Kolbuszowa ilość procedur, gdzie zgłaszano problem alkoholowy w stosunku do wszystkich procedur stanowiła około 85% . (tj. 65 spraw). Biorąc pod uwagę rolę GKRPA w procedurze Niebieskiej Karty, najistotniejsze są zadania, które sprowadzają się do pomocy osobie uzależnionej (pomoc terapeutyczna i rehabilitacyjna) oraz członkom jej rodziny (pomoc psychospołeczna i prawna). Osoba, która stosuje przemoc w rodzinie i jednocześnie pije regularnie alkohol, jest wzywana na dyżur GKRPA (w 2022 r. 182 wezwań dotyczyło osób z rodzin, w których prowadzona była procedura Niebieskiej Karty - część osób wzywano kilkakrotnie). Członek Komisji przeprowadza rozmowę z tą osobą, motywuje do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego, udziela informacji o placówkach świadczących taką pomoc oraz o działających w pobliżu grupach wsparcia AA. W roku sprawozdawczym istniała też możliwość rozmowy z terapeutą z Poradni Uzależnień w Przecławiu, który udziela porad co 2 tygodnie w Domu Wsparcia Rodziny w Kolbuszowej. Z tego rodzaju pomocy skorzystało łącznie 14 osób, w tym także osoby wskazane jako sprawcy przemocy w rodzinie. Kontynuowanie współpracy jest planowane w 2023 roku. Członkowie rodziny osoby nadużywającej alkohol, zazwyczaj same zgłaszają się na dyżur GKRPA i wówczas są informowane o możliwościach pomocy, placówkach udzielających wsparcia psychologicznego. Zapoznawane są też z procedurą kierowania osoby uzależnionej od alkoholu na leczenie odwykowe. Zdarza się, że członkowie rodziny są zapraszani na dyżur GKRPA, szczególnie gdy osoba nadużywająca alkohol, kilkakrotnie wzywana na rozmowę, nie zgłasza się, nie współpracuje i brak jest danych potwierdzających, że może ona być uzależniona od alkoholu i mogą zachodzić okoliczności opisane w art. 24 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. W 2022 r. zmotywowano do podjęcia dobrowolnej terapii odwykowej 33 osoby.

W pracę Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych zaangażowany był również Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej. W ramach pracy w Zespole Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie kurator zawodowy Sądu Rejonowego w Kolbuszowej – Anna Stącel uczestniczyła w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego. Jako kurator uczestniczyła w pracach grup roboczych, w ramach działań wobec rodzin, objętych postępowaniem wykonawczym kuratora rodzinnego. Kurator udzielał informacji sprawcom przemocy na temat możliwości udziału w terapii rodzinnej, motywował ich do podjęcia bądź kontynuowania leczenia odwykowego.

Parafialny Zespół Caritas w Kolbuszowej, którego przedstawiciel również bierze udział w pracy Zespołu Interdyscyplinarnego udzielał pomocy finansowej osobom dotkniętym przemocą. Pomoc ta była udzielana w postaci talonów na żywność, leki, wsparcie finansowe na zakup wyrobów medycznych. Pomoc tego rodzaju udzielana była po zgłoszeniu przez członków grup roboczych potrzeby wsparcia dla poszczególnych osób, dotkniętych pomocą.

W pracy Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie bierze również udział przedstawiciel oświaty – pedagog szkolny. Przedstawiciel oświaty będący członkiem ZI w 2022 r. Do pracy w grupach roboczych, dotyczących dzieci z rodzin objętych procedurą NK uczących się w innych szkołach na terenie Miasta i Gminy Kolbuszowa przedstawiciel oświaty opiniował w sprawie powołania pedagogów i nauczycieli ze szkół, do których dzieci uczęszczają. Jako członek ZI jest w stałym kontakcie z pedagogiem szkolnym w swojej placówce, któremu przekazuje problem i współpracuje przy przygotowywaniu planu działań szkoły dla dzieci, których rodziny objęte są procedurą Niebieskiej Karty, na bieżąco prowadzi obserwację dzieci z rodzin objętych procedurą. Przedstawiciel oświaty czuwa nad wypełnianiem przez przedstawicieli oświaty podjętych zobowiązań w ramach planu pomocy, na bieżąco konsultowane są z GR i ZI wszelkie uwagi i zastrzeżenia.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kolbuszowej w 2022 r. prowadziło działania pomocowe wobec osób uwikłanych w problem przemocy w rodzinie z terenu Gminy Kolbuszowa.

- Działania podejmowane przez PCPR w Kolbuszowej wobec osób doświadczających przemocy:
 - interwencja kryzysowa (pomoc w przezwycięzeniu kryzysu, wsparcie emocjonalne),
 - praca socjalna (bieżąca pomoc i wsparcie, informacja),
 - poradnictwo socjalne i rodzinne,
 - poradnictwo psychologiczne,
 - prowadzenie grupy wsparcia dla ofiar przemocy,
 - spotkania rodzinne służące poprawie relacji,
 - edukacja odnośnie prawidłowych metod wychowawczych,
 - udzielenie schronienia w hostelu OIK,
 - skierowanie wniosku do Sadu Rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny.

- Działania podejmowane wobec osób stosujących przemoc w rodzinie lub podejrzewanych o stosowanie przemocy:
 - realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych (PKE) – 2 edycje,
 - konsultacje psychologiczne,
 - poradnictwo socjalne, rodzinne
 - monitoring zachowań uczestników PKE po udziale w programie,
 - edukacja na temat przemocy i jej konsekwencji prawnych,
 - motywowanie do podjęcia leczenia w PLU w przypadku współistnienia problemu uzależnienia,
 - edukacja odnośnie prawidłowych metod wychowawczych,
 - spotkania rodzinne.
- Działania podejmowane wobec świadków przemocy w rodzinie:
 - poradnictwo socjalne i rodzinne,
 - edukacja odnośnie prawidłowych metod wychowawczych,
 - poradnictwo prawne,
 - wsparcie psychologiczne,
 - edukacja i informacja odnośnie możliwości lokalnej pomocy,
 - informacja odnośnie lokalnych możliwości leczenia odwykowego.

Do 28.02.2022 roku również Polski Komitet Pomocy Społecznej, prowadził działania służące udzielaniu pomocy osobom dotkniętym przemocą. Zadania te zostały podjęte w ramach prowadzonej przez stowarzyszenie Świetlicy Profilaktyczno-Wychowawczej. Wychowankowie Świetlicy dla dzieci i młodzież, którzy wychowują się w rodzinach zmagających się z różnego typu problemami, rodzinach dysfunkcyjnych, w których często występuje zjawisko przemocy. Do zadań świetlicy należy wspieranie rodziny w spełnianiu jej podstawowych funkcji przez objęcie dziecka działaniami wychowawczymi, opiekuńczymi i edukacyjnymi, zapewnienie pomocy rodzinie i dzieciom sprawiającym problemy wychowawcze, zagrożonym demoralizacją, przestępczością lub uzależnieniami.

Z danych zawartych w sprawozdaniu z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017 – 2022 wynika, że wszystkie instytucje zaangażowane w pracę Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie podejmowały w 2022 roku

skuteczne działania zmierzające do zmniejszenia skutków zjawiska przemocy w rodzinie i ochrony ofiar tej przemocy w Mieście i Gminie Kolbuszowa.

Biorąc powyższe pod uwagę zasadnym jest kontynuowanie pracy Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w kolejnych latach.

Renata Borsucha